

P. Papp Zoltán

Kalandvigasz

P. Papp Zoltán

Kalandvigasz

Napkút Kiadó
Budapest, 2019

Közel s távol

Egy dal, egy élet*

*52 év a Csőgyárban
Id. Földes János emlékére*

Nyughatatlan nyugalmad,
Örök-vér-hűség,
Nem szomjazó szorgalom,
Szín egyszerűség.

Csőgyárba zárt világod
Mit adott tenéked,
Hogy szemedből a derű
Soha ki nem égett?

A munkás, igaz ember
Te vagy nekem,
Rezgő-ringó, nem oszló
Emlékképeken.

Átfúrtad a lét-hártyán
79 éved,
Mint csőhúzó tüske
A rideg rúdvéget.

Fehér márvány, tiszta szó,
Ami hozzád illik,
Emlékszünk Rád, Nagyapám
Amíg élünk mindig.

* 1976. okt. 1. (Az első nyomtatásban megjelent vers, kötetben eleddig nem szerepelt.)

Közölhetetlen anyavers*

Ha tudnánk egymással úgy beszélni
mint hullám perel a sziklával
ha ismernéd vonzódásaim
zárt körű rendezvényeit
ha látnád mérföldes topogásom
megdönthetelen hiteit
nem kellene kölyökkori
biciklis menekülések robajával
lelencotthoni éjszakák csendjével
küzdenem
betegségeid
arc nélküli udvarlóid között készült
töredezett gyerekfotóimról olvasgatom
hol lehettél te akkor
a kiállított és kiállítatlan bizonyítványaimról
számukat sem tudom
mikor szólhatok
vonó nélkül adtál hegedűt kezembe
szégyenem elpengettem
sokat rajzolgattam
apát sosem
kevesebb nőm volt mint ahányszor a
sárga házba kerültél
a főorvosnőnek te voltál a
legsúlyosabb esete
ő halt meg előbb
mikor újra és újra munkába állsz

tompa érzelem lomha ész
s ha elméd kitörni kész
bár meg-megvillan mint
órainga éji fényben
eltávolodsz észrevétlen
de talán itt sem voltál
s feleségem gyermekem
hiába kedveltetem
fönt vagy lent vagy
bolond kerék
én szétzúznám tengelyét
vagy veled csimpaszkodnék
szédült világot kacagva
deres hajadba

* 1980. (Nyomtatásban még nem jelent meg.)

Amióta

Süllyedő éjek
ingovány nappalok
befelé élek
fénytelen hamvadok

Amióta Anyám...
idegen vagyok
bennem dúlt dalok

Amióta Anyám...
tétova léptem
létem is kétlem

Amióta Anyám...
a temetőt járom
márványos álmon

Amióta Anyám...
nem félek semmitől
bánom is ki s mi öl

Amióta Anyám...
szeretetlen élek
tétlen gyűjtött vétek

Amióta Anyám...
keveset adtam
mormolom halkan

Amióta Anyám...
immáron társtalan
ami még hátravan

Süllyedő éjek
ingovány nappalok
befelé élek
fénytelen hamvadok

Magzathalál

Líviának és Rajnak

Titokzatos létterek, égi fülkék,
fényfutó halálkések kegyetlen öle,
bimbózó sejtek, isteni tervek szülték,
ha megfogon, világra jön-e?

Ahol elkezdődött, ott lett vége,
tiltott földi lény.
Az ég parányi játéka csupán?
Nem él, ez már tény.

Sötétben fogant s fény nélkül hunyt el,
eredendő bűnösök bűnéért lakolt,
az örök életre nem készült fel,
a teremtőtől cserben hagyott, halott.

Mégis mit vétett, mit vétett
e vérrel védett magzat,
kinek nincs kegyelem,
a feltámadás mit adhat?

Hét hónap alatt nem látta szüleit,
virágzó mezőt, őszülő lombot,
csak néma pusztulást, melyet
a teremtő az anyaméhbe oltott.

Sírástól is megfosztotta a trehány teremő,
zokogó anyaméh lett a temető,
vesztőhely a legvédettebb otthon,
örök halál derül ez egyedi sorson.

Hét hónapra világra jött a fájdalom,
immár folyton növvő gyászhalom,
esztán bevérez minden mosolyt,
bőrön érezhetjük a pokolt.
Élnek lények a fénytelen tengermélyen,
örökkön nyomasztó ölelésben,
talán mi is gigantikus kagylóban,
emberi értelmet meghaladóan,
halálfutamba terelve tengődünk,
vagy valami buboréklét a sorsunk,
várjuk, mikor pattan szét a világ,
addig csalóka öröm és szenvedés
hiába szül új s újabb imát.

Gyümölcs és áldozat

Felfalatunk, mint megannyi halálba
rabolt mag. Hány magzat-áldozat.
Ne add meg magad, hallom,
belső kódprogram-beszéd,
majd foszló hangok szertesztét.

Rémület-révület, madárdalos szédület.
Új-zélandi reggelek ébresztik a reményt,
van még kipusztítható vidék,
érintetlen menedék.
Hol leljük a megmentő ideát, ígét?
Talán még ad a lét romlatlan táplálékot
a szellem ínycseinek.
Sokkoló kóstonólók.

Zárt osztály, ahova reménykedni jártam.
Zárt osztály, ahol anyai veszély
ringott a rácsos ágyban.
Anyai mosolyra váró aggodalom,
ingajarat könny és könny között,
s a fehér ruhás csapat sem tud sokat,
nem értik, mi az ok és okozat,
honnan ered s mi a skizofrénia.

Felfalatunk, mint megannyi halálba
rabolt mag. Hány magzat-áldozat.
Ne add meg magad, hallom,
belső kódprogram-beszéd,
majd foszló hangok szertesztét.

Kiadó lakás

Szögre szavak kifakult sárgult szakadt
nyöszörgő ágy mikor jössz hát reccsenet
utolszor megélt vágyak elhagyott tanyái
mondd úgy hogy már nem láthatsz többé
számozott feleségek integetnek árva távolból
lesz-e még elég idő hogy fölvésd jeled
az ismeretlen önkéntesek kovakövére

három hónapig mozdulatlan tárgyak
emlékraktár élőkkel holtakkal
három hónapi félve éledő erőgyűjtés
belépni körülnézni megéríteni
belélegezni a hasogató csendet
három hónap után elkezdődik
a magány csillag-zugjainak feltárása
végső kilakoltatás a személyes tárgyak
rögtönítelő bíróság elé kerülnek a psziché
döntéseire nincs racionális magyarázat
csak a tetszik nem tetszik a kell nem kell
de hallom a tiltást ne dobj ki mindent fiam
valakinek még érték lehet édes fiam

falhoz állított könyvespolcok
felakasztott ruhák szétaposított szőnyegek közt
gyászban ödöng az idő
ocsúdni kéne felkészülni további rettenetre
mohó a föld ajka sűrűn nyílik

Az univerzum gyermekai

Az élet eredete

A kövek vallani akarnak
hárommilliárd évet hallgattak
a földi élet honnan fakadhat

hogyan született az első sejt
mit isteni tilalom rejt
s a tudomány is csak sejt

őslevest főzött tán Isten
vagy ördögi lábvízben
bukkant föl első ízben

élet-méh óceánok fenekén
vulkáni csatornák peremén
kész ökoszisztéma televény

terjed még a pángenezis
hón hihető hipotézis

az élet építőkövét
meteoritok hozták

a föld csak egy hordozó
és mondá Isten hogy az jó

Hamis evolúció

szervezett sintérek
veszett kutyába vesznek
a hóhérok korán halnak
Lásd be Uram így nem lehet...
Ez mértékvesztés uram.

tüntetek az öngyilkosok védelmében
már nem várom a legbölcsebb tanácsot
csak résnyi fények közt topogok
odúlét ez a legtöbb amit elértem

milliárd évekből sorjáznak soraim
győztes sejtjeim egyedi kavalkádja
egy ünnepi pillanatra érlelt nedű
ihatatlan mint a festett virág illata

szervezetlen önkéntesek
óránként eltávoznak
csalódottak vagy kíváncsiak
gyávák netán vakon bátrak
magukra öltik a zsákutcákat

NEM NEM NEM

Téveteg botorkálok
szenzoraim is ásítóznak
vak képsorok peregnek
az olykor felvillanó színes
pillanatfotók árnyékában

néma magány hasogat
seregnyi szerelem igazolatlan
robogott el mellettem
süket éjszakák váltják
vak hajnalaim

irgalmatlan évek dárdái
sebeznek könnyörgő pózba
égig érő szavakkal
oltalmat várva feloldódom
az egyedüllét királyvizében

a záptojásnak
nem adatik meg a csirkelét
névén nevezni
szűkös világot
nem létező bizonyosságot

Pörögjünk

Mi jöhet még a nagy bummm után
csuda jó buli volt nagy hecc
az örök létet rég unnám
mikor jön már a nagy reccs

Hessegető

Hajnalig szökkenő
szaggató szívverés
zuhanó kőfelhő
tér-idő mily kevés

héjazó kusza nász
ha te nem soha más
sasozó suhanás
csillagom hova szállsz

idegen bolygólét
fecskéző villanás
homályos agykórkép
kiürült imaház

kétezer-tizenegy
időmű egyre jár
utolsó hiszekegy
keselyű ege vár

2011.

Prózavers sziget

**Hogyan mutatná be magát
húsz másodpercben?**

Plakátszöveg a metróban

1. személy

Hát, most egy kicsit borostás vagyok,
mert reggel nem találtam a borotvám,
de meglesz, mindig előkerül valahonnan,
nos, magamról szólva azt tudnám mondani,
már többen tudtomra adták,
hogy túl sokat beszélek magamról,
de most összefoglalom a legfontosabbakat,
csak néhány szóval jellemeznem magam
könnyű lesz, mert már régóta foglalkozom
személyiségtesztekkel, így tömören
fogalmazva,
lényegre törően tudom bemutatni, hogy ki is
vagyok én,
mennyi időm van még?
Ugye nem telt le a húsz másodperc?
Letelt? Gondoltam, éppen azt akartam
mondani...
Ja, ja, értem, értem.

2. személy

Attól függ, hogy mire kíváncsiak,
mert én a párbeszéd híve vagyok,
mert ugye, ha csak rám néznek,
mit látnak, na hagyjuk,
de ha még is mozdulok,
esetleg meg meg is szólalok,
a jó megfigyelő máris rengeteg
információhoz jut,
nem beszélve arról, ha a rám kíváncsit
beengedem az
intim szférámba, testközelbe, lehelet, illatok,
továbbá
fontosak a kérdésekre adott gyors, pontos
válaszok,
ezek egyszerűen lemeztelenítik a személyt,
kell-e még bármit is közölni, apropó,
hogyan állunk az idővel? Letelt.
Látják, imádok beszélgetni, eszmét cserélni,
csak így ismerhetjük meg egymást.

3. személy

Álmom, az irodalmi kánon
már várrom, mégis oda vágyom,
izgalmat okoz az én toposz,
nem a szöveg, csak a textus,
nemiség helyett szexus,
égi paradicsommártás,
folyvást paradigmaváltás,
párbeszéd, nem kis susmus,
társadalmi diskurzus,
így lehetünk nagyok.
Időn belül vagyok?

Hallgató

Az idei *Hallgató* versenyre hallatlan sokan jelentkeztek. Az Év Hallgatója cím sokak számára vonzó kitérési lehetőségként kínálkozott, út a végső cél eléréséig, a teljes elhallgatáshoz. A mentorok sorra hallgatták a legváltozatosabb produkciókat. Egymást váltották a beszédes, bölcs, a sokat sejtető hallgatások, az alternatív hallgatók pedig kreatív módon hegyezték a fülüket. A vihar előtti csendben várakozók éppúgy felsorakoztak, mint a mély alvásba vagy kómába merülők. Megmutatták a tehetségüket a hallgatási fogadalmat tett és a sírig hallgatók is. Néhány produkció hallatán a mentorok is teljesen elhalkultak, véleményüket csak a testbeszédtolmácsok közvetítették. Az igazi nagy hallgatók még nem hallatnak magukról, hallgatásba burkolódnak. A bemutatkozó kitérülésre csendlemezek hallgatásával készülnek, de az is lehet, hogy elhallgatják valódi céljaikat. Hallottunk olyanokról, akiknek már a hangszálaik is visszafejlődtek, mások pedig szó-, mondat- és vélemény-nyelő kurzusokra iratkoznak, első lépcsőben. Az előző évi győztes *Hallgass* címmel nagy sikerű CD-t adott ki, s rögvést bekerült a Hallhatatlanok Társaságába. A média hiába akarta elhallgatni az eseményt, már hal-

lomás alapján is sokan kapcsolódtak az induló mozgalomhoz. A kitartó gyakorlás, az állhatatos hallgatás meghozza gyümölcsét és egyre több hallgatót vonz. Legutóbb a hallgatók nagy hazai doyenje a Magyar Akadémia Hallgatás Szekciójában tartott eleddig sosem hallott hatású előadást, *Ahogy én hallgatók, nem hallgat úgy senki* címmel. A rádió is közvetítette a hallatlanul érdekes előadást. Hatására a rádió azóta is hallgat. Hallgatni arany, vagyis akik még nem tették meg, hallgassanak el végre, s akkor aranyéletünk lesz az aranykorban. Hallgassanak rám, kedves hallgatóim, hallgassunk együtt. A csend gazdagít, erőt ad, bár az igazit még egyikünk sem hallgatta.

Verspárlat

Egysorosok

Czigány György tíz egysorosának párlatai

Remény

Megérem még, egy vers megfejti az igét,
miért a kezdet, s miért a vég.

Béke

Isten leveszi a gyepelót az emberről.

Méltóság

Az ember az öntudatból szótt hóhér-hurkot
zokszó nélkül viseli.

Teremtés

A gondolat nem tör isteni babérokra, pedig
vég nélkül teremt ő.

És a hajó megy

Még élek a téridő közegén hajózva, de
egyhamar hullám leszek.

Végrendelet

Nem kérek sírt, csak egy hírt, hittel írt, amíg
bírt.

A bizonyosságok panoptikuma

Áll az ingaóra

Hol késleltették, hol siettették volna, így
inkább megállt, s érezte, hogy az idő elszállt
felette.

Éjjel

Feltöltődünk sötétséggel, hogy aztán
kibírjuk a nap káprázatát.

Úton

Galaxisok, fekete lyukak az utastársak, de a
derű is velünk tart.

Pillanataink

A hozzánk legközelebb álló búcsút intő
múlt.

Istenkereső
(glossza-vers)

„Istent nem a logikában és az elvonatkoztatásokban kell keresnünk, hanem a művészetben”
(Hans Urs von Balthasar, svájci teológus)

A tudatlanság és a félelem nemzették a vallást
szűzen fogant idea

az emberek a hideg lélekűrbe isteneket
formáztak
a titokzatos tragikus lét magyarázatára
gyógyír gyakori mellékhatásokkal

sok kis isten helyett egyesek egy nagyot akartak
akkorát hogy azt már sehogy sem lehet
elképzelni
álom az álomban ébredéskor elillan

a tudomány áramlatai aztán cafatokra
szaggatták
emberi tapasztalás profán forradalma

bár néhány poéta és teológus még
babusgatja e gondolati konstrukciót
az élet könnyebb útja gyáva gyülekezeteknek

a tudósok és filozófusok már hirdetik:
Isten fölösleges s olykor káros is
valójában már halott

Betűvető követő

szavaitok kötelező gyászmenetében
itt-ott renitensek titkon kuncogok
könnyező mimózák sziklabölcsek
felfújtt flegmák feketék fehérek kusza képe
a többség fegyelmezett
nyálkás-csupasz csönd terjeng a sírok közt
hangtalan búcsú garantált enyészett

valami üz felfénylő hangok
belső tűz kerget rejtett kutakhoz
hajtt a versenylovak lihegése
ősi dobok vészjele csak tudnám az utam
a valódi érzések csúcsaig
tepertő kenyér ez is elég
mi taszigál mégis vitázni
szemben a tornyok futó árnyával
nyugtalan éjszakák gyűjteményével hencegni
feltör gránitsírjából a panasz engem okol
még tolakodnak lépteim
lótuszvirágot ígér szívdobbanásom
csak az idő indáinak ölelése
fojtássá fokozott simulás

szertartásos pályaversenyek állomásai
fogadás kerti parti agytankolás s futni
a csattogó dicsőségvagonok után
az önáltatások kanálisában
szélre várva vitorlázni s nincs megállás
hacsak valaki aki fontos nekem
szelíd mosollyal vissza nem fogna

Karnyújtásnyira

Amikor megpillantottam
a zárt osztályi folyosón
már éreztem
hogy örökre beég agyamba e kép
könnyben könnyörgő hangon hívott
a rácsos ágyhoz
térden állott
karjai mint csonka szárnyak
vergődtek az ifjú lánynak
segítsen segítsen kérem
közelebb léptem
nem engedték
hogy a szüleim elérjem
segítsen segítsen kérem
hívott a rab madár
átvillant a gondolat
jelentkezem fogolycserére
repülj madárka szabadon
bűnöd vállalom
így anyám közelében lehetnék
akkor őt is ott kezelték
felhívtam a szülőket
kinyílt a kalitka
de rejtve maradt
a lány titka

Őszinte szerep

Egy színésznő végjátéka

Nekem megvolt minden
szerepálmom
előbb az ágyon
rendezöm lerendeztem
eljátsztam becsületem

Mindig dagadt a bukszám
csak úgy dőlt a lé hozzám
de egy végzetes fellépésen
eljátsztam minden pénzem
mindig vesztésben
szereptévesztésben
voltam a kaszinóban

Igazodj, tisztelegj!

Középvonal középkezdés tengely szöveg
magaslati légkötéltánc mégis követ

szimmetria úttalanság balsors jobblét
megint besúgó-árnyakba botlék

hogy férnek a szavak egy vonalra
nem csúsza se jobbra se balra

mit írjak mondjak tegyek
amott lám fekete-bárány hegyek

szóljatok fenemód bölcsek fenomének
félelmében a fény is elenyészhet

a mellőzés is öl és ölni vétek
nem szeretném ha nem szeretnének

amerre csak járok
csatabárdok árkok átkok

bár a pártok amint látod
mind megváltják a világot

Állam-vizsga

Mutasd meg szegényeid
kiállítom bizonyítványod

Hálók

kifakasztja reggeli versgennyét
tüstént kattint is közreadni
a láz-szagos éji lepedék
korszakos gondolatnyi

s már lájkolja is a rokon bókon
csüngő csáp-csapat
oszd meg és fuvalkodj
online is átragad

magányos rácsos ágya
erei véres-heges ránca
rekviem kottavonalra vágva
meredhet a klaviatúrára

ha élete szabályos valamit elrontott
boldog állapotban a lényeg amit félreért
ha követhető akkor eltévedt
amint nem küzd az életért révbe ért

Álommáglya

Sötét változatok

Sötét anyag
sötét energia
sötét fogantatás
sötét kilátások gondolatok erők felhők
végül
sötét fogadtatás
a semmi bejáratánál
az igazi sötétségben
amit még egyikünk sem látott

Magánytan

A magány bomlasztó kór
de gondolatgyomláló
gyógyír is olykor
nem tudjuk mikor
köszönt ránk
váratlan vendég pedig
jelen van mindég
változatos alakban
felhő árnyék
barlangi cüg
habzó hullám
láthatatlan égi mező
nem érzékelhető
csalóka fények
hamis hangok álcázzák

a magány nem egyedüllét
ezrek közt is érzed
kegyetlen mint az enyészet
tömegek élnek családi fészek
ölén fojtó érában
árvák cirkuszi fényárban

a kütyü-magány újkori járvány
sodródó börtöntöltelékek
háttal a valódi társas létnek

a magány az igazi én
ha megszólítom őszintén
válaszol

igen magad vagy nagyon
könny a könnyel arcodon
viseld igazgyöngy test-ék
nemlét jelened emlék

Látkép nővel

Széthullt a régmúlt halk fénye
száraz hangú kert a jelen
arcunk ráfagyott az égre
telesedik a szerelem

ránk porlik a tegnap vágya
ködben már amivé lehetnénk
dér ül kórókoronámra
szánkon tűzvésznyi lángemlék

Családi sír

*Gyerekkoromban, sok éven át
négyen aludtunk közös ágyban*

Nagyapám ölében nagymamám
az ő ölében anyám nyugszik
anyám ölében *majd* én fogok
a világból kidaszítva
örökkön sírva-ríva ringani

a majd az vajh mennyi idő
csupa rejtély
hány derűs nappal
mennyi rest éj

Vígkifejlet

Faggató

hol voltál Vers miért nem írtál hívtál
s mi végre hogy a vágy már nem éget
velem lobbanni űzni reménytelenséget
Verse Verse mond meg bátran
elhagysz-e mint mindahányan

TERVEK

Eső, halottak nedve hull az égből,
szeretem régről, folyók, tavak,
egykor talán magzatvizek.
Hiszek a körforgásban,
voltam hegyi patak,
tán hegynek, fának, virágnak elemi része,
tudat nélkül nincs emléke,
persze, nem volt még kimérve
oly élő halmaz, ami-aki én vagyok,
s ha bele is halok, hátha összeáll majd
egy magasabb rendű keverék,
s lehetnék benne, újra élve,
választ kaphatnék a mi végre.

Kínkacaj, görcsöröm, lakkozott jókedv.
Miért e haszontalan ötletet kicsúfoló vágy?
MA MINDENKIT MEGNEVETTETEK.
A halál is röhögni fog.
Ráncos fájdalomtól, kútbúból vetkező arcok
ölelkeznek majd ringó tömegben,
mindnyájan mosolyogva
emlékeznek majd rám.

„Viri a varázslat”

Dávid Mira Kíra Máté
„piri a parádé,
Csili Csalamádé,
hipp és hopp!”

Jövöm már az unokáké
„piri a parádé,
Csili Csalamádé”,
itt és most

Jön-e még név fiúé lányé
„piri a parádé,
Csili Csalamádé”,
tipp és topp

Olasz etűdök

OLASZ ETŰDÖK

Giuseppe Ungaretti*

REGGEL

Mattina

Végtelenséggel

hajnalodom

* Giuseppe Ungaretti (Alexandria, 1888. február 10. – Milánó, 1970. június 1.) olasz költő, író.

Umberto Saba*

No1 A TÖVIS
La dura spina

Vérzik a szívem,
mint bármely más szív.
A szerelmet ojtó tövist híven
viselem bárhová hív.

No2 A TÖVIS
La dura spina

A szívem vérzik,
mint a szívek bármely sarja.
A tövist viselem mindétig,
mely bennem a szerelmet fakasztja.

* Umberto Saba (Trieszt, Osztrák–Magyar Monarchia, 1883. március 9. – Gorizia, Olaszország, 1957. augusztus 26.) olasz író, költő

Salvatore Quasimodo*

VILLAN AZ ALKONY FÁTYLA
Ed è subito sera

A föld szíven mindenki árva,
felfűzve egy napsugárra:
villan az alkony fátyla.

* Salvatore Quasimodo (Modica, 1901. augusztus 20. – Nápoly, 1968. június 14.) Nobel-díjas olasz költő, műfordító, kritikus

Giacomo Leopardi*

No1 AZ ÜNNEPNAP ESTÉJE
La sera del dì di festa

Édes és fénylő az éj, szél se rezzen,
Csendes tetők fölött, kertek ölen
Pózol a hold, és derűsen lebbenti
A hegyek fátyolát.

No2 ÜNNEPNAPI EST
La sera del dì di festa

Lágy szélcsendben tündököl az éj,
A csend uralta tetők s kertek ölen
Pihen a hold, derűvel deríti
A távoli hegyeket.

* Giacomo Leopardi (Olaszország, Recanati,
1798. június 29. – Nápoly, 1837. június 14.)
olasz költő

AMERIKAI ÉS KORTÁRS AUSZTRÁL VERSFORDÍTÁSOK

Michael Farrell*

VÖRÖS VÉGSZAVAK

bármiféle vers egy tengerből vett
hiány és állandóság számodra
egy ellenszer amit nyelvünk amit ők nyelnek
de ez nem a valóság a telefoncsörgéskor
hullik a kanál
gyors vagyok no nem olyan mint pénzesés a
bankban
mialatt tervbe vettem hogy beírlak az
életembe fekete
és fehér amerikaiak szerint július már egy
naplemente
a marxista kamerát ragad pigmeus
barátomtól
érzed a szerelem nyilait szinte klisé

* Michael Farrell (Bombala, Új-Dél-Wales, 1965)
ausztrál költő

BOLHA

lehull egy cirkuszi vörös arany zuhatag
ez az egzisztencialista idény
ikon neked divat
amire szükségem van az egy bolharuha
nem fárasztanak ki magukat a kecskék
ha patkányt fognának
életre-halálra vajúdasban hangyák nélküli
havazásban
vendéghívás nélkül felmászol a kecskék
mézével gazdagon megrakott bolhakaptárba
amíg néhány követőd tétlenül ácsorog és
vakaródzik
a gyapjú a hóval s mi másokkal házasodunk
bűn amit fordítottam
a rovar elhitte a könyvednek

Cassie Lewis*

MAGAS VIDÉK

Éber fákra ébredtem, dermedt, nem is
feszült remegés.
A tó egy játékszer a vadonnak, felhívás
kötelességekre.
Mit tenne a remény velem, ha nem
bámulnám végig őt.
Hallom, ahogy mozdul, mint szennyes
tajték, mint ittas magánhangzók.
Túl a tornácon, a megdöbrent téli virágokon
friss hó horzsolás.
Nézem. Ahogy a szív kapcsolódik a
lényekhez, mint örült repkény,
és miként a töretlen napok. A világosság és
sötétség minden fordulata
önmagává és álommá válik, csak másik tér.
Amatőr komédiások szökkennek a ketrecből
a mellkasomba,
de a hegyvidék leszív minden paródiát
belőlünk.
Nos, kiválasztom szavaimat, tépelődöm,
mintha a kezemhez hű csermely miatt a
sziklák rosszul illeszkedtek volna.
Elhagyatottan, világos nappal
figyelem lábnyomod, nyugodt-súlyos.

* Cassie Lewis (Pápua-Új-Guinea, 1974) 2000-ig
Melbourne-ben élt, azóta San Franciscóban
lakik.

Kevin Hart*

KÖNYÖRGÉS

Ó jöjj bármely úton óhajtod
a reggeli lombok pajkos napfényében
vagy eső áztatta fejem borús lázában

Tekintve amit a sötétség mondott

Vagy jöjj bár messze nagyon halványan látlak
Ahogy egy sötét hajsza megfakul
Jöjj a széllel mely betakarja házam
Vagy a téli fénnel mely megdől egy oldalon

Mert a vadállat nyugtalan ketrecében

Vagy jöjj a nyers és metsző illatokban
Délben himbálódzó gumifalevelekből
Vagy a szerelem mélyhullámaiban
Amíg ő távol

Mert egy napon át vánszorog az éj

Jöjj mint hajdan sok esztendeje
Amikor először szerettelek téged
Egy őszi reggel csendes mélyén
Kezdő galambturbékolással

* Kevin John Hart (London, 1954. július 5.)
ausztrál teológus, filozófus és költő

Mert a szerelem a legragyogóbb öröm

Vagy ha úgy véled ezek nem a te napjaid
Tekintettel rám mivel meghalt valami bennem
Ahogy közeleg egy kicsorbult kés a bensőmben

Mert a te érintésed bizonyára metsző lesz

Jöjj bárhogyan akarsz

De jöjj

Adam Aitken*

EGY HINDU ISTENNŐHÖZ

Elvittem egy tengerparti szentélyhez
egy világbanki robogón,
Autoklub lendülettel,
két órát késve egy szertartásról.
Mutatott nekem egy brosúrát
az arcáról,
bosszúálló tekintetet gyakorolt
a kézitáskája tükrében.
Bambusz kéziratból kántált, miséket,
varázsigéket.
Élesítette kaszáját, ami megkopott
az utolsó elképzelt aratásnál.
Szerettem akkor, de ő
már foglalt volt,
elígérkezett,
fizetség-randevúkat
és az aznap hozott szerény ajándékokat
átengedtem
egy távoli, ádázabb istennek.

* Adam Aitken (London, 1960) ausztrál költő

W. H. Auden*

HÁLA A VÉRPEZSDÍTŐ ZENÉÉRT!

Hála a vérpezsdítő zenéért!
A fuvola és a trombita
A szépség hódítása arcodon:
Hús-vér tájain
Ahol fellekvár a mennyben
Fenséges dallam száll
Süssön a fényes nap
Csupán a szeretetnek árama volt
A könnyező és a szembeszökő
Mindig mindig eljön az ő idejük:
Lám a titokzatos gyermekek átjárnak
Lélegzeted örökedésén
A megbocsáthatatlan halálba
Esküim megtörnek pillantása előtt

* Wystan Hugh Auden (York, 1907. február 21.
– Bécs, 1973. szeptember 29.), angol–amerikai
költő, drámaíró, kritikus, forgatókönyvíró

ÉJI ZENE

Most a simogató éjjeleken át
Föld és óceánjai magukat eloldják
Kína hegyei elillannak
Mint ujjai a napnak
És az amerikai lejtő
Partok őrzéséhez árnyék vessző
Most a rongyos csavargó bekúszik
A görbe üregbe álomba búvik:
Jogos és jogtalan legrosszabb és legjobb
Váltsd meg helyén az alvót
Félszeg szeretők fekszenek a földön
Ahol lenéző szépség örököd
Miközben ragyogó és büszke
Meztelenség a tömeggel szembe űzve
És a vesztő hazardőr gyarapodhat
Míg a koldus szórakoztat
Terjedjen az alvás gyógyereje
Barátaink felé rendre
Ellenség által nem űzve jó
Vontatógép bika vagy ló
Vagy undorító lidérc;
Ha békésen jó a reggel
Hagyd hadd hazudjon majd szelíden keltsd fel

AMI VAN JÓ DOLOG

Ami van jó dolog
Tény ami tény
A gyerekek boldogok
Az autó az autó
Mely oly messze tartó
A feleség odaadó lény
Mondhatni
A munkáért és a bankokért
Hagyd a ritkuló haját
Büszke taraját
Köszönd meg köszönet mindenért
Mindent amit gondoltál
Nincs is nincs is már
Mikor semmi sem volt elég
De a szerelem de a szerelem elég
És göröngyös jövője
Tünékenység szülötte
Csalfa mosoly
Árulkodó de mosoly
Ami nem az az nem az
Elhagy elhagy elhagy
Ne engedd hogy ne hálálkodjon
Nagyszabású napjain mindenkoron
Igen és a sikeres főt
Áldd meg őt áldd meg őt
Láttasd meg vele
A nagyobb profitot
A haszonlesők vétke

Láttasd meg vele
A veszteség a legnagyobb
És vége vége vége vége vége vége

Sandy Jeffs*

ÉLETEM

Életem
csak egy lélegzet
felszínes olykor
alig lebegő
számtalan arc
ahogy tovasuhannak
az épphogy enyhét adó
sosem szelíd démonok.

Életem
csak egy lélegzet
a hold fakuló foltjai
koldusok és angyalok
menedéke.

Mikor megalkotják
az alvilág árnyékait
egy aranykalitkában
amelyből származom
és ahonnan elmegyek
mérgesen és örülten
hadd mondják:
ő mindenkinél örültebb volt.
És azt kell mondanom:
életem

* Sandy Jeffs (Ballarat, 1953) ausztrál költő

csak egy lélegzet
a csönd elfojtott szavai
ahogy az összeomlás
fokozódik az örültön
mint a világ üressége.

2001.

Tartalom

Közel s távol

Egy dal, egy élet	7
Közölhetetlen anyavers	8
Amióta	10
Magzathalál	12
Gyümölcs és áldozat.	14
Kiadó lakás	15

Az univerzum gyermekei

Az élet eredete	19
Hamis evolúció	20
NEM NEM NEM	21
Pörögjünk	22
Hessegető	23

Prózavers sziget

Hogyan mutatná be magát húsz másodpercben?	27
Hallgató	30

Verspárlat

Egysorosok	35

A bizonyosságok panoptikuma

Istenkereső	39
Betűvető követő	40

Karnyújtásnyira	41
Őszinte szerep	42
Igazodj, tisztelegj!	43
Állam-vizsga.	44
Hálók	45

Álommáglya

Sötét változatok	49
Magánytan	50
Látkép nővel.	52
Családi sír	53

Vígkifejlet

Faggató	57
TERVEK.	58
„Viri a varázslat”.	59

Műfordítások

OLASZ ETŰDŐK

Giuseppe Ungaretti:	
Reggel	63
Umberto Saba:	
A tövis	64
Salvatore Quasimodo:	
Villan az alkony fátyla.	65
Giacomo Leopardi:	
Az ünnepnap estéje /	
Ünnepnapi est	66

AMERIKAI ÉS KORTÁRS AUSZTRÁL VERSFORDÍTÁSOK

Michael Farrell:	
Vörös végszavak.	67
Bolha.	68
Cassie Lewis:	
Magas vidék	69
Kevin Hart:	
Könyörgés	70
Adam Aitken:	
Egy hindu istennőhöz	72
W. H. Auden:	
Hála a vérpezsdítő zenéért!	73
Éji zene	74
Ami van jó dolog	75
Sandy Jeffs:	
Életem	77

Napkút Kiadó Kft.
1027 Budapest, Fazekas u. 10–14.
Telefon: (1) 787-5889
Mobil: (70) 617-8231
E-mail: napkut@gmail.com
Honlap: www.napkut.hu

Tördelőszerkesztő: Szondi Bence

A címlapon
Végh Edit *Evolúció*
című alkotása látható

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978 963 263 841 6